

20200223 Bevrijd van jezelf

Zoals jullie vast weten zijn er naast de zondagse samenkomsten nog meer momenten dat we elkaar ontmoeten. Maandelijks is er de celgroep – waar naast ontmoeting de Bijbelstudie een vast onderdeel is. Naast de celgroep is er ook nog de Identiteitsgroep – als identiteitsgroep komen we ook 1x per maand bij elkaar. Wat doen we als identiteitsgroep?

De naam zegt het eigenlijk al. Identiteit gaat over de vraag: wie ben ik? Hoe kijk je naar jezelf? We denken met elkaar na over cruciale vragen van het leven.

Vragen als waarom piekeren we, wat is de functie van schuldgevoel en nog veel meer. En met elkaar kijken we ook of de Bijbel hier ook antwoorden op kan geven. Een van de mensen in de Bijbel die iets zegt over identiteit is Paulus.

Bijbellezing

Vanmorgen willen we met elkaar gaan nadenken over de vraag: hoe kijk je naar jezelf?

Ben ik iemand omdat ik iets goed kan, en anderen daar bewondering voor hebben? En heb ik deze bewondering nodig om iemand te zijn?

Of heb je niet zo'n hoge dunk van jezelf? En is je eigenwaarde nihil. Er zijn helaas veel mensen die niet blij zijn met zichzelf. Ze denken bijvoorbeeld: wat stel ik eigenlijk voor, ik kan niets, ik ben lelijk, ze worstelen met gevoelens van minderwaardigheid.

Dit heeft veel impact op ons leven. Bijna altijd zijn deze negatieve gevoelens ontstaan in onze kindertijd. Als we al jong zijn geconfronteerd met afwijzing, angst en boosheid zal dit veel invloed blijven uitoefenen op ons verdere denken, voelen en willen. Dit zal blijven doorwerken in onze reacties, handelingen en beslissingen. Het opent de deur voor minderwaardigheid, onzekerheid, zelfmedelijden, zelfhaat, boosheid, jaloersheid, neerslachtigheid, depressie, enz.

En ieder mens heeft de wil om te overleven, dus leren we onszelf allerlei (meestal ongezonde) manieren aan om te kunnen overleven.

Hoe kijk je naar jezelf? Een andere vraag die je kunt stellen is: waarom ben jij waardevol? Op die vraag kan ik natuurlijk niet voor jullie een antwoord geven, want iedereen is anders.

Wat ik wel weet is dat veel mensen zichzelf waardevol vinden omdat ze ergens goed in zijn. Goed zijn in hun werk, goed zijn in grappen maken, goed zijn in dienen. Maar goed is vaak nog niet goed genoeg.

Ik wil niet goed zijn, ik wil beter zijn. Beter dan anderen.

Hoe goed je ook bent, de zilveren medaille is een medaille voor verliezers...

Mensen zijn steeds bezig zichzelf met anderen te vergelijken. Je moet de beste grap maken, en ik de beste preek, of je moet het beste dienen. Je bent iemand als anderen van je onder de indruk zijn.

Zo zijn de Korintiërs ook druk bezig. Ze vergelijken zichzelf graag met anderen.

Als ze ergens beter in zijn, dan zijn ze trots, maar als iemand anders beter is, dan zijn ze jaloers. Ze zijn druk bezig met hun ego. Want wat geeft het een goed gevoel als anderen van je onder de indruk zijn!

Dat streelt je ego. Hoe anderen over je denken is dus heel belangrijk. Daarom moet je scherp blijven en presteren, laten zien dat je belangrijk bent. Anders ben je een loser.

20200223 Bevrijd van jezelf

Toch kan er maar één de beste zijn. Ik kan wel wat schaatsen, maar ik ben geen Sven Kramer. Dan kan ik me maar beter met een goede schaatser identificeren: dan deel ik in zijn roem.

In Korinthe gebeurt dat ook. De een hoort bij Paulus en de ander bij Apollos. Allebei zijn ze als evangelist in Korinthe geweest. Ze hebben hetzelfde evangelie verteld, het gaat dus niet om een meningsverschil over de inhoud.

Het gaat alleen maar om persoonlijke voorkeur: de een vindt Paulus aansprekend, de ander vindt Apollos een fijne man. Zo ontstaan er groepen, van mensen die trots zijn op dezelfde leider.

Het lijken misschien verschillende dingen, je identiteit zoeken in waar jij het beste in bent en je identiteit zoeken in een groep, maar er zit steeds hetzelfde achter: je wilt anderen aftroeven zodat je positief over jezelf kunt denken.

Wie je bent, wordt bepaald door anderen.

Het klinkt misschien gek, maar ook dienen kan een manier zijn om positief over jezelf te denken. Je zet je volop in voor anderen, en hoopt dat anderen dat zien, en dat ze hun waardering uitspreken.

En doen ze dat niet, dan helpt dienen tenminste nog om jezelf nuttig te voelen. Je moet wel dienen, want anders kun je niet tevreden zijn over jezelf. Dan is dienen jouw antwoord op de vraag 'waarom ben ik waardevol?'

Juist dienen, je voor anderen inzetten, doe je dan om er zelf beter van te worden.

Ik betrap mijzelf daar wel op: dat ik anderen dien omdat ik waardering wil.

Maar dan is dienen een afgod, een afgod die je hard laat werken en zweten.

Jezelf steeds vergelijken met anderen, altijd beter moeten zijn en waardering nodig hebben, dat is een erg vermoeiende bezigheid. Het is nooit goed genoeg, en als je wel tevreden over jezelf kunt zijn, moet je ervoor knokken dat vast te houden.

Wie weet nog wie er vier jaar geleden met de Olympische schaatsmedailles vandoor gingen? Nee, er is niets mis met hard werken en complimenten. Maar laat dat niet bepalen wie je bent!

Paulus kijkt op een heel andere manier naar zichzelf. Hij zegt: 'hoe u of een menselijke instelling over mij oordeelt, interesseert me niet'. Die hele vergelijkingswedstrijd, Paulus doet er niet aan mee.

Paulus wijst erop dat hij, en ook Apollos, alleen maar dienaren waren. Het ging hen om de Korintiërs, niet om zichzelf. Voor Paulus is dat een diepe werkelijkheid. Het kan hem werkelijk niets schelen wat de Korintiërs van hem vinden.

Ze mogen vinden wat ze willen, maar Paulus zal er niet anders over zichzelf door gaan denken. Dat betekent niet dat Paulus zich afsluit voor kritiek. Van Paulus mag iedereen kritiek op hem hebben. Maar kritiek raakt hem niet in wie hij is. Juist dat geeft ruimte voor kritiek. Kritiek is voor Paulus geen persoonlijke afwijzing. Daarom kan hij er nuchter mee omgaan.

Maar is Paulus dan zo'n super zelfbewust persoon, iemand die aan alle kanten uitstraalt: 'kan me niet schelen wat je van me denkt, ik ben tevreden met mijzelf'?

Nee dus! Paulus zegt niet: 'het kan me niet schelen wat jullie van me denken, want ik weet wel hoe ik over mijzelf denk.' In plaats daarvan zegt hij: 'hoe ik over mijzelf oordeel telt evenmin.'

20200223 Bevrijd van jezelf

Je niets aantrekken van anderen en gewoon positief over jezelf denken, is geen oplossing.

Anderen hebben misschien een oordeel over mij, maar de meest vernietigende oordelen heb ik nog altijd over mijzelf. Ik ben nooit tevreden over hoe ik het doe. Dan moet ik mijn eigen waardering gaan verdienen... Dat werkt niet.

Paulus weet dat ook. Er is vast veel op hem aan te merken.

Als hij zichzelf vergelijkt met hoe hij graag wil zijn, dan stelt hij zichzelf teleur. Het is nooit goed genoeg. Met dienen is dat ook zo: als je dat doet om iemand te zijn, is het een bodemloze put waar je heel leeg van wordt.

Paulus' oplossing is heel simpel: hij is gestopt met vergelijken, hij trekt zich van oordelen niets meer aan. Om het met de woorden van Tim Keller te zeggen: Paulus denkt niet positiever over zichzelf, hij denkt ook niet negatiever over zichzelf, hij denkt minder aan zichzelf. Paulus wil zijn energie niet stoppen in zijn zelfbeeld. Dat is pas echt nederig: het gaat hem niet om zichzelf, hoe mensen over hem denken.

Als je Paulus tegen zou komen, hoef je niet bang te zijn dat hij op een of andere manier beter van je wil worden, daar is Paulus namelijk niet mee bezig. Hij is oprecht op anderen gericht.

Het moet heerlijk zijn, om net zoals Paulus in het leven te staan!

Wat kun je toch veel met jezelf bezig zijn, wat kun je gevoelig zijn voor waardering, waardering van anderen en waardering van jezelf.

En wat valt dat vaak tegen, omdat je nooit zo veel waardering krijgt als je zou willen. Dan is het toch fantastisch als je net als Paulus kunt zeggen: 'wat mensen van me vinden, het maakt niet uit, en hoe ik over mijzelf denk, doet er ook niet toe.' Dat is bevrijdend!

Maar kan het echt? Is dat niet iets wat alleen voor heel bijzondere mensen, mensen zoals Paulus, is weggelegd? Is het misschien voor extreem ongevoelige mensen?

Als we nog eens goed kijken naar het gedeelte wat we gelezen hebben dan valt er iets op.

Paulus heeft het steeds over 'oordelen'. Daarmee komen we in de wereld van de rechtbank. In een rechtbank is er altijd een aangeklaagde en er is een rechter om een oordeel te vellen.

Zelf ben ik een aantal keren in een rechtbank geweest, maar het blijft me altijd spannend! Vooral als de rechter een beslissing over jou moet nemen.

Het stomme is dat we onszelf ook vaak in de rechtbank laten plaatsnemen. Wij zijn elke dag, in alle situaties en bij alle mensen om ons heen op zoek naar het oordeel. We gaan steeds naar de rechtbank toe om ons te laten beoordelen of we wel waardevol zijn, en anderen mogen hun oordeel dan over ons geven. Dag in dag uit staan we voor de rechter. En alles wat we doen is bewijs verzamelen voor de aanklagers of juist voor de advocaten. De ene dag hebben we het gevoel dat we de rechtszaak aan het winnen zijn en de andere dag hebben we het gevoel dat we die verliezen.

20200223 Bevrijd van jezelf

Voor Paulus geldt dat niet. Hij schrijft: 'het is de Heer die mij oordeelt.' En het fijne van dat oordeel, is dat het niet elke dag verandert!

Alleen Gods mening telt, en gelukkig is Gods mening niet afhankelijk van wat ik doe. Voor God maakt het niet uit of je Olympisch goud wint, of alleen achter een stoel kunt schaatsen.

Voor God maakt het niet uit of je een gangmaker bent, of dat je je leven maar saai vindt.

Voor God maakt het niet uit of je keurig leeft, of dat je jezelf diep in de put hebt gewerkt.

Paulus heeft een geheim gevonden: hij zit niet meer in de rechtszaal. Het is voorbij – de ultieme uitspraak is al geweest.

Voor God maakt maar één ding uit: Jezus. Als je in Gods rechtbank staat en tegen God zegt: 'Heer, kijk toch alstublieft niet naar mij, van die rotzooi wordt niemand vrolijk, kijk toch naar Jezus'.

Dan zegt God: 'ja, Evert ik houd zielsveel van je!' Probeer het maar eens met je eigen naam! Je vrijgesproken!

Als God je waardevol vindt, en dat vindt Hij, en als je daar zelf ook steeds meer van overtuigd bent, dan maakt het steeds minder uit wat anderen van je vinden.

Er is een lied met de zin: 'ik lach en loop te zingen in louter zonneschijn'.

Daarmee wordt niet bedoeld dat alles in het leven makkelijk is, maar wel dat God van je houdt, en je daarom mag weten dat je waardevol bent.

Als je net als Paulus kunt zeggen: 'het is de Heer die over mij oordeelt', dan ben je vrij! Dan hoeft je andere mensen niet al concurrenten te zien, die iets beter kunnen dan jij.

Dan hoeft je ze ook niet te zien als rechters, die je steeds weer beoordelen.

Geloof in God wordt wel eens gezien als een einde aan al je vrijheid. Het is juist andersom: pas bij God vind je vrijheid. Wees vrij

Ik hoop dat ik je iets heb kunnen laten zien van hoe mooi het is om vrij te zijn.

Dat je waardevol bent voor God, en dat je daarom niet bezig hoeft te zijn met oordelen.

Vrij zijn, het klinkt prachtig, maar in de praktijk is het best moeilijk. Ik weet met mijn verstand wel dat God van mij houdt, en dat dat genoeg is, maar ondertussen blijf ik gevoelig voor mensen. Hoe kan die liefde van God in je hart landen?

Dat het geen mooie woorden zijn, maar dat het echt alles voor je is?

Geef God ruimte te zeggen dat hij van je houdt

Zelf merk ik dat ik echt onder de indruk kan zijn van Gods liefde, maar als ik daar even wat minder mee bezig ben, het ook weer wegzakt en mensen weer belangrijker worden.

Volgens mij is er maar een manier om uit Gods liefde te leven, en dat is er steeds weer mee bezig zijn. Want Gods liefde is niet een kwestie van weten hoe het in elkaar steekt.

Zo werkt liefde niet. In een gewone relatie ook niet.

Dan moet je blijven vertellen dat je van elkaar houdt, met woorden, met een dikke knuffel of een avondje uit.

20200223 Bevrijd van jezelf

Geef God die ruimte ook! Om tegen je te blijven zeggen dat Hij van je houdt. Dat boekje van Tim Keller, 'bevrijd van je zelf', had ik al eens eerder gelezen. Deze week las ik het opnieuw, en ik was weer onder de indruk van Gods liefde. Ik heb het nodig dat God dat elke dag tegen mij zegt: jij bent Mijn geliefd kind! Houd je oren en ogen open voor dat God het steeds wil zeggen. Zoek het in de bijbel of in je gebed.

En als het tot je doordringt, als Gods liefde genoeg voor je is, dan kan dienen pas beginnen.

Dan hoef je niet meer te dienen om waardering van anderen te krijgen, om je eigen ego wat op te krikken. Gods liefde is genoeg.

Dan kun je oprecht dienen, zonder bijbedoelingen.

Het is dan geen manier om jezelf waardevol te kunnen vinden, je weet al dat je waardevol bent, dus kun je je helemaal op de ander richten.

Tenslotte: het Hebreeuwse begrip vrede: shalom is die staat van veiligheid en geborgenheid die God voor ons bedoeld heeft in de verbondenheid met Hem en met elkaar. Want God heeft ons geschapen voor verbondenheid, daarom hebben we elkaar ook nodig. Het is deze vrede, deze aanwezigheid van God in ons leven, die ons kan genezen van het gif van de onverbondenheid. Juist in de gevoelens van afwijzing, verlating, angst en pijn die we kunnen ervaren in het verleden of in het heden maakt de aanwezigheid van Jezus zo'n enorm groot verschil.

Dus wees vrij. En geniet van Gods enorme liefde.

Amen.

20200223 Bevrijd van jezelf

1 Korinthe 3 vanaf vers 20

De Heer kent de gedachten van de wijzen; hij weet dat ze niet meer dan lucht zijn.' ²¹Niemand van u moet zich daarom laten voorstaan op een ander mens, want álles is van u; ²²of het nu Paulus, Apollos of Kefas is, wereld, leven of dood, heden of toekomst – álles is van u. ²³Maar u bent van Christus en Christus is van God.

⁴Men moet ons beschouwen als dienaren van Christus, aan wie het beheer over de geheimen van God is toevertrouwd. ²Van iemand die deze taak vervult, wordt verlangd dat hij betrouwbaar is. ³Maar hoe u of een menselijke instelling over mij oordeelt interesseert me niet, en hoe ik over mezelf oordeel telt evenmin. ⁴Ik ben me weliswaar van geen kwaad bewust, maar dat betekent niet dat mij niets ten laste kan worden gelegd. Het is de Heer die over mij oordeelt. ⁵Houd dus op te oordelen en wacht de tijd af dat de Heer komt, omdat hij het is die aan het licht zal brengen wat in het duister verborgen is en zal onthullen wat de mensen heimelijk beweegt. En dan zal God het zijn die ieder de lof geeft die hem toekomt.

Vorig jaar had de christelijke zangeres Lauren Daigle met haar single 'You Say' in Amerika een flinke hit te pakken.

“Toen ik *You Say* schreef, voelde ik me behoorlijk verward. Als er van alle kanten aan mij getrokken wordt, en ik het succes ook zo weer kwijt kan raken, waar ligt dan mijn zekerheid? Waar ben ik in gegrond?”

Ze beschreef haar innerlijke strijd in het lied *You Say*. Het mondde uit in een lied over haar identiteit in God. “Het is een reminder dat wanneer ik me zwak of onzeker voel, Gods waarheid juist precies het tegenovergestelde zegt. Als ik zwak ben, is Hij sterk,” vertelt Lauren over het verhaal achter *You Say*,

Op momenten van depressie, verdriet en gevoelens van minderwaardigheid herinnert *You Say* hen eraan dat God met andere ogen naar ze kijkt.